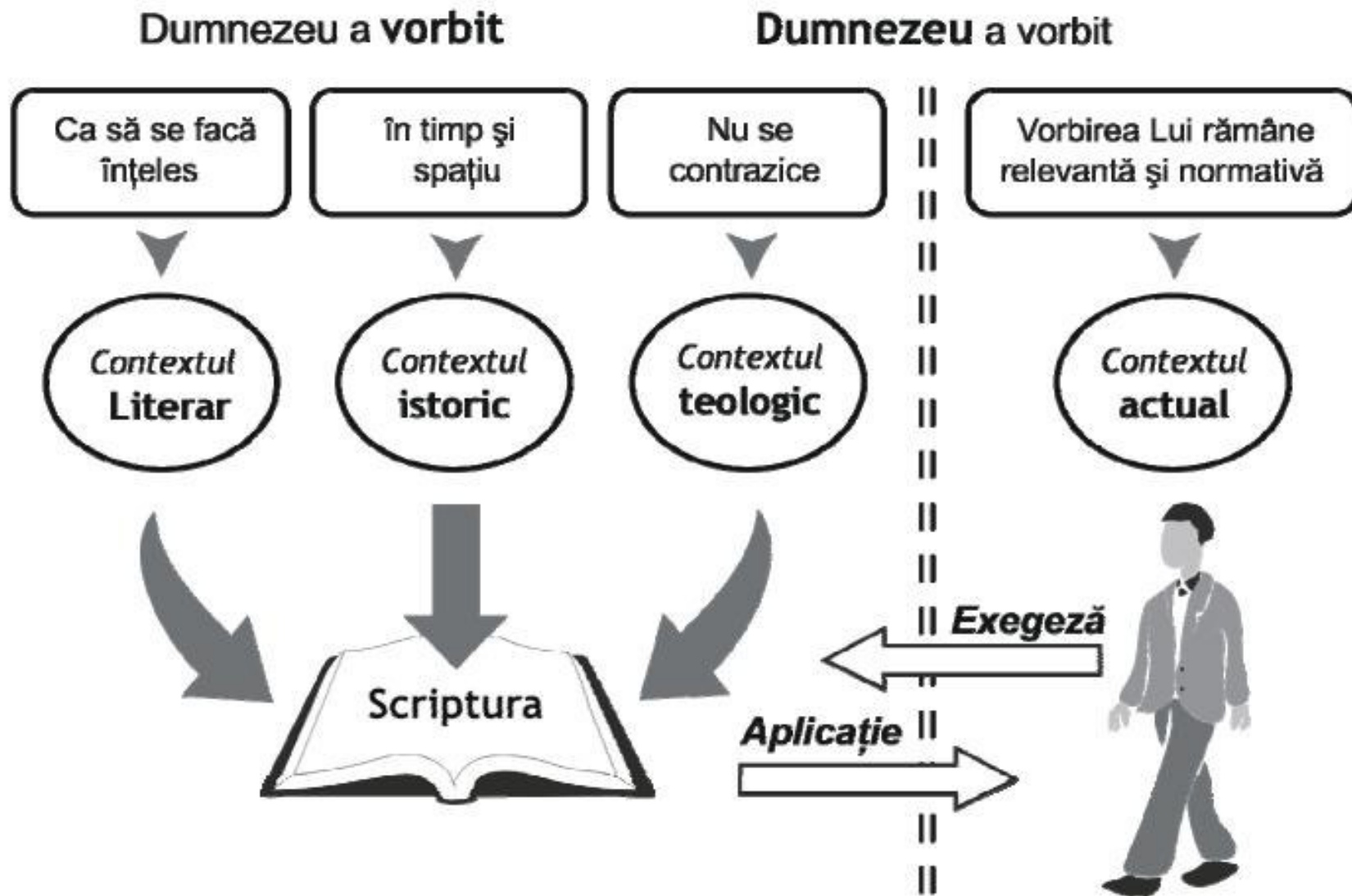

PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE INTERPRETARII SCRIPTURII

Dumnezeu a vorbit

Dumnezeu a vorbit...

... ca sa se faca inteles – in contextul literar al destinatarilor

Dumnezeu s-a folosit de limbajul prin care noi comunicam si ne-a vorbit prin genurile de literatura pe care noi le folosim: **naratiune istorica** (vezi Faptele Apostolilor), prin **proverbe** (pildele), prin **poezie** (psalmii), prin **epistole** (pentru ca oamenii foloseau scrisori pentru a comunica). Intelegand contextul literar ajungem la **structura cartii**.

Dumnezeu nu ne-a vorbit prin semne ale astrelor (nu ne-a dat un horoscop) si nu ne-a lasat sa ghicim voia Lui, ci ne-a vorbit clar si deslusit prin SCRIPTURA.

Dumnezeu a vorbit...

In timp si spatiu – in contextul istorico-geografic al destinatarilor

Atunci cand studiem Scriptura, trebuie sa tinem cont de contextul istorico-geografic in care a vorbit Dumnezeu, aceasta ducandu-ne la **scopul** pentru care Dumnezeu a vorbit intr-un anumit mod

Ex: Dumnezeu a trimis intr-o anumita perioada poporului Israel profeti peste profeti, deoarece ei neglijau Scripturile si astfel Dumnezeu nu le mai putea vorbi prin ele. (In timpul lui Iosia a fost gasita Cartea Legii de catre preotul Hilchia, prafuita prin Templul parasit, si a fost o revelatie pentru ei)

Dumnezeu a vorbit...

... si nu se contrazice pe Sine – in contextul teologic al intregii Scripturi

Nici o interpretare a unui pasaj nu poate contrazice intregul Scripturii, si daca un pasaj pare ca ne duce la o interpretare diferita de ceea ce ne vorbeste intregul Bibliei, trebuie largit contextul in care studiem pasajul. Astfel ajungem la **mesajul cartii.**

Ex: Iov 4:18 “Dacă n'are încredere Dumnezeu nici în slujitorii Săi, dacă găsește El greșeli chiar la îngerii Săi”

Iov 42:8 “...căci n'ați vorbit așa de drept despre Mine, cum a vorbit robul Meu Iov”

Dumnezeu a vorbit...

... iar vorbirea lui ramane vesnic relevanta si normativa in principiile ei (dar nu neaparat in aplicatiile ei specifice – in contextul actual)

Orice carte a Bibliei ne vorbeste si noua, nu doar celor de atunci, principiile valabile pentru ei atunci fiind valabile si pentru noi astazi, dar nu neaparat aplicatiile specifice

Ex: palimarul de la acoperisul casei (Deut. 22:8)

Ex. F. Ap.: unitatea crestina este un principiu normativ pentru noi, dar asta nu inseamna ca vom aplica astazi aceleasi metode din secolul I, cand crestinii din Ierusalim aveau totul de obste

Pentru a intelege corect mesajul unei carti, deci si al Faptelor Apostolilor, trebuie sa privim cartea prin prisma celor trei contexte care ii determina intelesul.

- **Contextul istoric** ne va ajuta sa intelegem **scopul scrierii**
- **Contextul literar** ne va ajuta sa intelegem **structura cartii**.
- **Contextul teologic** ne va ajuta sa intelegem **mesajul cartii**.

Faptele apostolilor

- **Autor:** Luca (evanghelistul) – Luca 1:1-4; Fapte 1:1-2
- **Data scrierii:** 62-63 d.Hr. – in timpul primei detentii a lui Pavel la Roma (nu descrie prigoana din timpul lui Nero – 64 d.Hr., nici moartea apostolului Pavel ~ 68 d.Hr., nici caderea Ierusalimului – 70 d.Hr.)
- **Destinatarii:**
 - Destinatarul initial era Teofil, probabil un inalt demnitar roman.
 - Destinatarul secundar este Biserica lui Hristos din toate timpurile, care isi regasese in naratiunea lui Luca originile, identitatea si menirea.

Scopul scrierii cartii

Evanghelia dupa Luca si Faptele Apostolilor sunt de fapt o scriere unitara in doua parti.

- ***Luca 1:1-4:*** “Fiindca multi s-au apucat sa alcatuiasca o istorisire amanuntita despre *lucrurile care s-au petrecut printre noi*, dupa cum *ni le-au incredintat cei ce le-au vazut cu ochii lor* de la inceput, si au ajuns slujitori ai cuvântului, am gasit si eu cu cale, prea alesule Teofile, *dupa ce am facut cercetari cu de-amanuntul* asupra acestor lucruri de la obarsia lor, sa ti le scriu in sir unele dupa altele, *ca sa poti cunoaste astfel temeinicia invataturilor, pe care le-ai primit prin viu grai.*”

!!! Teologia cartii atarna de adevarul istoric relatat!

- ***Fapte 1:1:*** “Teofile, în cea dintâi carte a mea, *am vorbit despre tot ce a început Isus să facă și să învețe* pe oameni”
- ***Fapte 1:8:*** “*Ci voi veți primi o putere, când Se va pogori Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudea, în Samaria, și pînă la marginile pământului.*”

Scopul scrierii cartii

1. **Istoric** – inregistrarea evenimentelor aparținând începuturilor creștinismului
2. **Apologetic diplomatic** – apararea caracterului inofensiv și legal al creștinismului
3. **Apologetic eclesial** – apararea lucrării lui Pavel între neamuri de critica iudeo-creștină
4. **Teologic** – edificarea bisericii cu privire la faptul că misiunea ei este să intrupeză și să vorbească despre o mântuire de la Dumnezeu, prin har și pentru toți oamenii

Scopul scrierii cartii

“Deși o mare parte din Fapte a fost intenționată de Luca pentru a sluji ca model,... modelul nu este atât de mult legat de aspectele specifice, cât de imaginea de ansamblu. Tocmai prin modul în care Dumnezeu l-a insuflat în relatarea și structurarea acestei istorii, Luca așteaptă ca noi să înțelegem că intenția lui Dumnezeu pentru Biserica Lui de-a lungul timpurilor este motivarea ei în expansiunea triumfală și plină de bucurie a Evangheliei, imputernicită de Duhul Sfânt și având drept rezultat **vieți schimbate și comunități locale”**

(Gordon Fee)

Structura cartii

Faptele Apostolilor este, din punct de vedere literar, o naratiune istorica, o povestire a evenimentelor legate de viata Bisericii din primul secol. Luca spune ca **“le-a scris in sir, unele dupa altele”**, adica urmarind etapa dupa etapa, evolutia marturiei crestine.

Fapte 1:8: **“Ci voi veți primi o putere, când Se va pogori Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudea, în Samaria, și pînă la marginile pămîntului.”**

1:1-6:7 - Marturia crestina – scopul, esenta si puterea ei

- pogorarea Duhului Sfânt, propovaduirea apostolilor, minuni, multimi intoarse la Hristos
- ***Evanghelia in Ierusalim***

6:8-9:31 - Marturia crestina testata in focul prigoanelor

- Uciderea lui Stefan, imprastierea crestinilor, trezirea din Samaria, famenul Etiopian
- ***Evanghelia in toata Iudeea si in Samaria***

9:32-12:24 - Marturia crestina biruitoare in fata prejudecatilor iudeilor

- Intoarcerea lui Corneliu, prima biserica dintre neamuri in Antiohia
- ***Evanghelia ajunge la neamuri***

12:25-19:20 - Marturia crestina roditoare intre neamuri

- calatoriile misionare ale lui Pavel
- ***Evanghelia pana la marginile pamantului***

19:21-28:31 - Marturia crestina aparata in fata mai marilor lumii

- Pavel in fata lui Festus, Felix, Agripa, Cezar
- Pavel gata sa depuna marturia lui Hristos, chiar cu pretul vietii

Mesajul cartii:

Din loc in loc, pe parcursul naratiunii, autorul insuflat de Duhul Sfânt, insereaza cate un comentariu care ne dezvaluie ceea ce dorea sa transmita:

2:41 Cei ce au primit propovăduirea lui, au fost botezați; și în ziua aceea, **la numărul ucenicilor s'au adaus aproape trei mii de suflete.**

4:4 **Însă mulți din ceice auziseră cuvîntarea, au crezut; și numărul bărbaților credincioși s'a ridicat aproape la cinci mii.**

5:14 **Numărul celor ce credeau în Domnul, bărbați și femei, se mărea tot mai mult;**

6:7 **Cuvîntul lui Dumnezeu se răspîndea tot mai mult, numărul ucenicilor se înmulțea mult în Ierusalim, și o mare mulțime de preoți veneau la credință.**

9:31 **“Biserica se bucura de pace în toată Iudea, Galilea și Samaria, se întărea sufletește, și umbla în frica Domnului; și, cu ajutorul Duhului Sfânt, se înmulțea.”**

12:24 **“Însă Cuvîntul lui Dumnezeu se răspîndea tot mai mult, și numărul ucenicilor se mărea.”**

16:5 **“Bisericile se întăreau în credință, și sporeau la număr din zi în zi.”**

19:18-20 **“Mulți din cei ce crezuseră, veneau să mărturisească și să spună ce făcuseră. Și unii din cei ce făcuseră vrăjitorii, și-au adus cărțile, și le-au ars, înaintea tuturor: prețul lor s'a socotit la cincizeci de mii de arginți. Cu atîta putere se răspîndea și se întărea Cuvîntul Domnului.”**

Interesul autorului nu este doar pe creșterea cantitativa, ci și pe cea calitativa și pe mobilul acestei creșteri care era Duhul Sfânt.

Mesajul cartii:

In Evanghelia lui, Luca a scris “**ce a inceput Isus sa faca si sa invete**”. Faptele Apostolilor ne prezinta lucrarea lui Isus continuata de urmasii Sai.

“Povestea” pare sa ramana neterminata in capitolul 28, sugerand ca lucrarea merge inainte...

Cap. 28 ni-l prezinta pe Pavel facand ceea ce va insemna menirea fiecarui crestin autentic peste veacuri:

*F. Ap. 28:30 “Pavel a rămas doi ani întregi într'o casă, pe care o luase cu chirie. Primea pe toți cari veneau să-l vadă, **propovăduia Împărăția lui Dumnezeu, și învăța pe oameni, cu toată îndrăzneala și fără nicio pedică, cele privitoare la Domnul Isus Hristos.**”*

Mesajul cartii Faptele Apostolilor

Fapte 1:8: “Ci voi veți primi o putere, când Se va pogori Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi **martori în Ierusalim, în toată Iudea, în Samaria, și pînă la marginile pămîntului.**”

Efes 2:19-22 “Așa dar, voi nu mai sînteți nici străini, nici oaspeți ai casei, ci sînteți împreună cetățeni cu sfinții, oameni din casa lui Dumnezeu, fiind zidiți pe temelia apostolilor și proorocilor, piatra din capul unghiului fiind Isus Hristos. **În El toată clădirea, bine încheagată, crește ca să fie un Templu sfânt în Domnul. Și prin El și voi sînteți zidiți împreună, ca să fiți un lăcaș al lui Dumnezeu, prin Duhul.**”

Eph 4:16 “**Din El** tot trupul, bine încheagat și strîns legat, **prin ceiace** dă fiecare încheitură, **își primește creșterea**, potrivit cu lucrarea fiecărei părți în măsura ei, și se zidește în dragoste.”

Dumnezeu nu ne-a chemat să fim străini sau oaspeți sau spectatori în Biserica, ci ne-a dat puterea Lui pentru a-i fi martori în „Ierusalimul” nostru și până la marginile pământului.

Cu ce contribuim noi la zidirea bisericii lui Hristos?

Faptele apostolilor este neterminată pentru că eu și tu să ne regăsim acolo, în capitolele care ar urma și să facem ceea ce Biserica de atunci a făcut.

**Faptele Apostolilor cap. 29
este despre noi !
Oare ce se va scrie despre
Betesda?**